

Lars Hillgren född 1784-01-02 i Börstil, Uppland

Inledning

Min hustrus farmorsmorfar hette Lars Hillgren. Han anges i olika källor vara från Raumo i Finland eller Tavastehus län i Finland eller från Roslagen. Släktens muntliga tradition enligt svärfar var att han var en förrymd präst från Finland. Jag har gäcktats av att ta reda på mer om denna person som kan ha givit finska gener till släkten. Jag har i olika etapper under över 40 år forskat fram detaljer om hans liv men inte fått bekräftelse på hans ursprung. Detta sökande inkluderade en resa till Raumo 2009. Först i början av 2023 när denna historia skall inkluderas i en släkt-antologi gör jag några ytterligare efterforskningar med de verktyg som då tillkommit. Lars Hillgrens historia klarnar då.

Lars Hillgrens livshistoria i tidsordning

Jag hade grundade misstankar att han varit soldat. Sökning i Soldatregistret ger träff. Där får jag följande information : Lars Hillgren med soldatnamn Kämpe född 1784 från Börstils socken. Börstil ligger i Östhammars kommun dvs i Roslagen. Han blir 1808 inskriven i Norra Roslags Båtsmäns 1:a Kompani som Nr 71.

Detta kunde jag bekräfta i en digitaliserad rulla hos Riksarkivet där han blev inskriven i mars 1808. Se https://sok.riksarkivet.se/bildvisning/A0040635_00151 .

Födelseboken för Börstil visar 1784-01-02 en oäkta son Lars vars fader anges till sjömannen Olof Hillgren från Gävle och moder pigan Stina Andersdotter Öman i Torskgrund. Ref. : Börstils födelsebok (1746-1789). Jag hittar ingen ytterligare Lars det året som skulle passa.

Första husförhör som han finns på är Börstils husförhörslängd (1783-1789), sidan 29. Lars och modern Stina född 1758 bor här hos sina föräldrar på Torskgrund. Även på Börstils husförhör (1785-1791), sidan 142.

Lars moder gifter sig 1795-01-25 med sjömannen Olof Ekberg f. 1774-04-02 i Börstil. Ref.: Börstils gifta (1790-1815), sidan 205.

Lars, hans mor, fosterfar och morföräldrar finns samtidigt på Börstils husförhör (1792-1798), sida 225, Torskgrund. Här är födelsedatum 2/1 bekräftat för Lars. I denna period tycks Lars flytta. Står inte vart!

Olof Ekberg dör endast 25 år gammal 1799-03-14 vid Torskgrund, Börstil. I Dödboken finns kort nekrolog på Börstils dödbok (1790-1815), sida 372. Där står också att de har tre döttrar tillsammans varav en är död. En av döttrarna borde då ha avlidit mellan 1795 och 1799 men jag kan inte finna någon av dem i dödboken.

Vidare i Börstils husförhör, sida 199, Torskgrund. Nu finns Lars åter som Lars Hillgren född

1784-01-02. Anteckning "Attest till sjöss 1800".

Vidare i Börstils husförhör (1806-1812), sida 212, Torskgrund. Anteckning: "Borta sedan 1802 om vintern till sjöss". Dottern Lovisa struken med kluddig anmärkning.

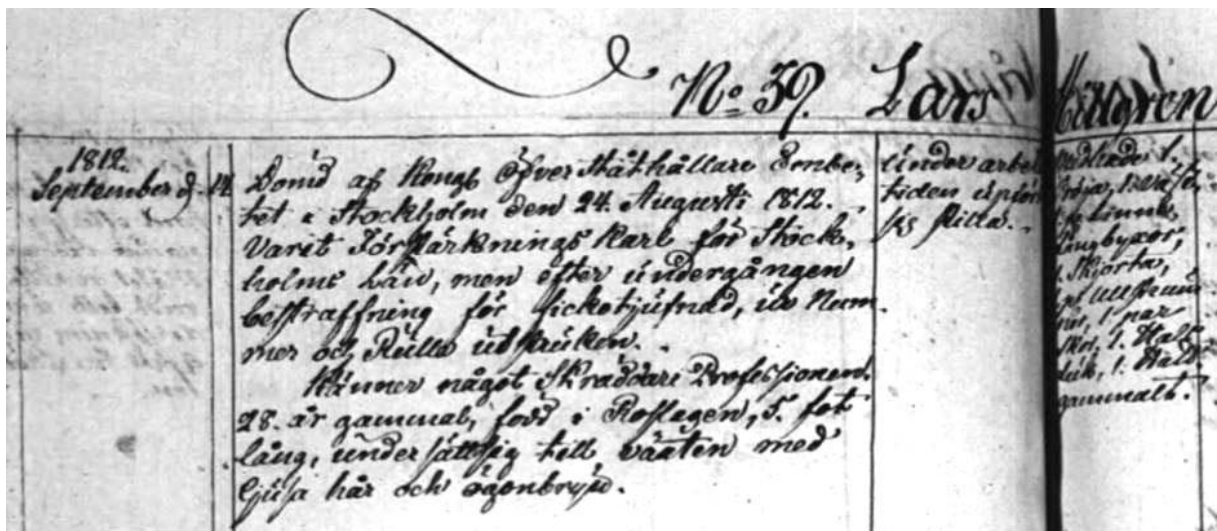
Lars moder dör som änkan Christina Ekberg 1814-11-12 enligt Börstils dödbok (1790-1814).

Lars gifter sig 1808 med Stina Andersdotter född 1784 enligt Östhammars husförhör (1805-1816), sid 76. De får en dotter Anna Christina 1809 och son Lars Olof 1811. Anna Christina dör redan 1811. Lars Olof blir också Båtsman med nytt efternamn Manros men dör som gift 1837men utan barn.

Av vad som händer nedan tycks Lars Hillgren överge hustru och son efter att han dömts som ficktjuv, fått avsked från flottan och avtjänat straff i Karlskrona.

Nästa bekräftelse från Lars Hillgrens liv gällde en dom för ficktjuvnad i Stockholm som jag fann först 2013 hos Riksarkivet.

Källa : Flottans arkiv, Arbetsinrättningarna i Karlskrona och å Kungsholmen., SE/KrA/0500-0503/0503/036/VII/2 (1812), bildid: A0038215_00071 hos Riksarkivet.

Min tolkning: "1812 September d. 14

Dömd af Kongl. Öfverståthållare Embetet i Stockholm den 24. Augusti 1812.

Varit Förstärkningskarl för Stockholms Län, men efter undergången bestraffning för fickotjuvnad ur Nummer och Rulla utstruken.

Känner något Skräddare Professionen. 28 år gammal född i **Roslagen**, 5 fot lång, undersättsig till växten med ljusa hår och ögonbryn.

Under arbetstiden uppfört sig stilla.

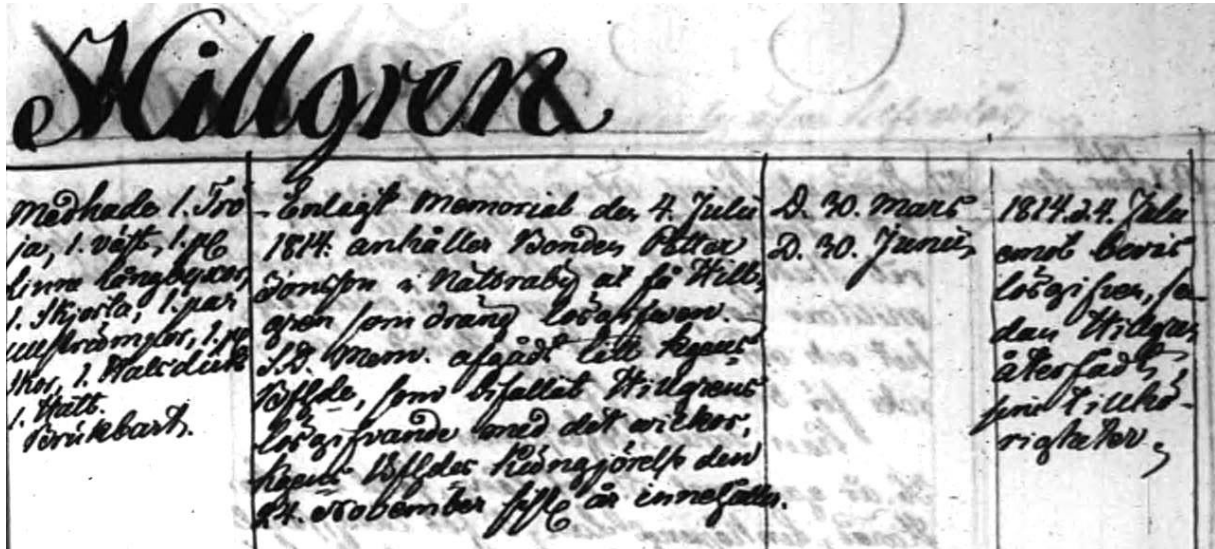
Medhade 1. Tröja, 1. Väst, Linne, Långbyxor, 1. Skjorta, 1 par Ullstrumpor, 1 par Skor, 1 Halsduk, 1 Hatt gammalt."

Denna källa anger honom född 1784 i Roslagen.

Jag har frågat hos Riksarkivet efter kopia av domen i Överståthållareämbetet men fått svaret att dessa ej finns kvar.

I samma journal som ovan tillkom 1814 på högra uppslaget ytterligare 3 kolumner med information.

Källa: Flottans arkiv, Arbetsinrättningarna i Karlskrona och å Kungsholmen., SE/KrA/0500-0503/0503/036/VII/3 (1814), bildid: A0038216_00050 hos Riksarkivet.

Min tolkning:

"Enligt memorial den 4:e Juli 1814 anhåller Bonden Petter Jonsson i Nättraby att få Hillgren som dräng lösgiven. Samma dag memorial afgådt till Kngns Bflde (Kungens befallningshavare) som bifallit Hillgrens lösgifvande med det willkor, Kungens befallningshavares kungörelse den 24 November innevarande år innehålles.

D. 30 Mars, D. 30 Juni

1814 den 24 Juli emot bevis lösgifven, sedan Hillgren återfådt sina tillhörigheter."

Frigivningen blir till en bonde Petter Jacobsson (inte Jonsson) i Nättraby Prästgård. Detta föder hos mig misstanken att det har funnits två Lars Hillgren men jag tolkar det som felskrivning i journalen ovan.

Tiden vid Nättraby Prästgård 1814-1815 finns på Nättrabys husförhör (1814-1819) Nr 35. Efter ett år flyttar han vidare till Backaryd och då finns ett flyttbevis bevarat.

Källa : SVAR Backaryds kyrkoarkiv, Bilagor till flyttningslängden (1815-1819), bildid: C0056982_00057 hos Riksarkivet.

Drängen Lars Hillgren född i Tavastehus län 1781 31/1 som i
 Junii månad förledit år blev från Arbets Inrättningen i Carls-
 krona uttagen af Backaryd och Nettraby prestgård petter Jacobsson
 hos hvilken han sedermera tjent till sistlidna Påsktid då
 han antog tjenst på Westra Hallen i Backaryd socken flyttar nu till Backaryd. Det flyttbetyg han medhaft till Nettraby ifrån
 Carlskrona och lemnade till min företrädare är förkommit; men efter Hillgrens egen
 yttrande hade han i Ckrona en gång begått Herrans Nattvard,
 och efter Petter Jacobssons eget utlåtande har han under den
 tid han varit i hans bröd, uppfört sig troget och väl.
 Här har han ej Communicerat; men han läser väl i bok
 och något skriftlig efter gamla katekeser. För årets
 skatter ansvaras här. Naturl. koppor har han haft.

Nettraby d. 5te October 1815.
 Abelin Bäckasjögärde d. 19/11 1815.

J. Melander
 r. p. l.

Min tolkning :

"Drängen Lars Hillgren född i Tavastehus Län 1781 31/1 som i Junii månad förledit år blev från Arbets Inrättningen i Carlskrona uttagen af Backaryd och Nettraby prestgård Petter Jacobsson hos hvilken han sedermera tjent till sistlidna Påsktid då han antog tjenst på Westra Hallen i Backaryd socken flyttar nu till Backaryd. Det flyttbetyg han medhaft till Nettraby ifrån Carlskrona och lemnade till min företrädare är förkommit; men efter Hillgrens egen yttrande hade han i Ckrona en gång begått Herrans Nattvard, och efter Petter Jacobssons eget utlåtande har han under den tid han varit i hans bröd, uppfört sig troget och väl. Här har han ej Communicerat; men han läser väl i bok och något utantill efter gamla katekesen. För årets skatter ansvaras här. Naturl. koppor har han haft.

Nettraby d. 5e October 1815 Melander

Abelin Bäckasjögärde .. d. 19/11 1815"

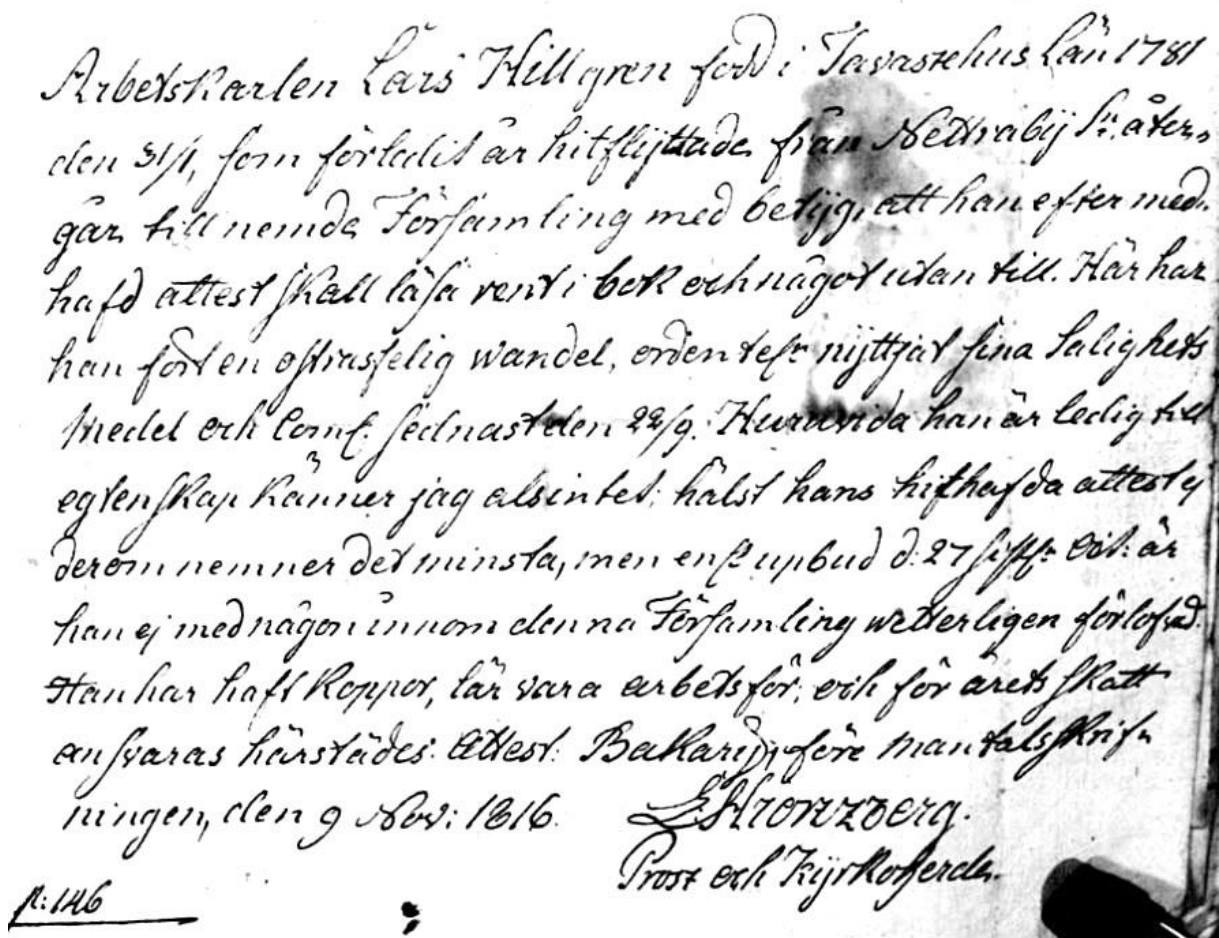
(Bäckasjögärde är en by i Backaryd. Abelin finns på sidan

Backaryds husförhör (1818-1822), sidan 169, med titeln "Com:h:H:D:r". Enligt Geneanet David Andreas Abelin, lantmätare, död i Karlskrona 1830-12-23. Flyttar med sin familj till Karlskrona 1821-12-10.)

Nu angavs Lars Hillgren född i Tavastehus län 1781. Det måste ändå vara densamma Lars Hillgren som ovan med hänsyn till referens till frigivningen från Arbetsinrättningen. Han blir inte kvar i Backaryd mer än ett år och flyttar därefter åter till Nättraby.

Hittar hans vistelse i Backaryd på Backaryds kyrkoarkiv, Husförhörslängder, SE/LLA/13016/A 1/1 (1813-1818), bildid: C0056943_00162 hos Abelin i Bäckasjögärde. Kom från Nättraby1815-10-05 och flyttade åter till Nättraby 1816-11-09. Anteckning: "Uttagen från Arbetsinrättningen i Ckrona i Julii 1814. medfådt sedel."

Flyttsedeln finns på Nättrabys Inflyttningsattester (1816-1820), bildid: C0058368_00019 hos Riksarkivet.

Arbetskarlen Lars Hillgren född i Tavastehus län 1781 den 31/1, som förledit år hitflyttade från Nättraby Sn återgår till nämde Församling med betyg att han efter medhafd attest skall läsa rent i bok och något utantill. Här har han fört en ostrasselig wandel, ordentligt nyttjat sina Salighetsmedel och Conf. sednast den 22/9. Huruvida han är ledig till egtenskap känner jag als intet; hälst hans hithafda attest ej derom nemner det minsta, men enl. upbud d. 27 sistl. Oct. är han ej med någon inom denna Församling veterligen förlofvad. Han har haft Koppor, lär vara arbetsför; och för årets arbetsskatt ansvaras härstädes. Attest: Backaryd före mantalsskrivningen, den 9 Nov. 1816. Hiorzberg Prost och Kyrkoherde.

n: 146

Min tolkning :

"Arbetskarlen Lars Hillgren född i Tavastehus Län 1781 den 31/1, som förledit år hitflyttade från Nättraby Sn återgår till nämde Församling med betyg att han efter medhafd attest skall läsa rent i bok och något utantill. Här har han fört en ostrasselig(?) wandel, ordentligt nyttjat sina Salighetsmedel och Conf.? sednast den 22/9. Huruvida han är ledig till egtenskap känner jag als intet; hälst hans hithafda attest ej derom nemner det minsta, men enl. upbud d. 27 sistl. Oct. är han ej med någon inom denna Församling veterligen förlofvad. Han har haft Koppor, lär vara arbetsför; och för årets arbetsskatt ansvaras härstädes. Attest : Backaryd före mantalsskrivningen, den 9 Nov. 1816. Hiorzberg Prost och Kyrkoherde"

I Nättraby bosätter sig Lars Hillgren på Nr 30 Wrängö som "Inhyses". Lars Albrat Hillgren gifter sig 1817-06-22 med pigan Anna Petersdotter också från Nättraby. Med i giftet kommer Annas son Henric född 1812.

Källa : Nättrabys Lysnings- och vigselböcker, bildid: C0058360_00097 hos Riksarkivet.

171.

Nigde 1817.

Junii	8.	Orängen <u>Lars Hillgren</u> och <u>Pigan Anna Maria Lars dotter i Neres lorge</u>	8.
	14.	<u>Ponden och Skillingen</u> <u>Olaf Larsson</u> samt <u>Eufem Elmi</u> <u>Daniels dotter</u> <u>högge</u> på <u>Åsua</u>	9.
	22.	Orängen <u>Lars Albrat Hillgren</u> och <u>Pigan Anna Peters</u> <u>dotter</u> <u>högge</u> på <u>Nättraby</u>	10.

Tillnamnet Albrecht som nu dyker upp kan ev. också läsas Albrat. Familjen bor kvar i Nr 30 Wrängö. I äktenskapet föds barnen Kristina 1819, Kerstin 1821, Anders 1823 och Karin 1826. Kristina dör redan i slutet av 1819 och Kerstin 1821.

1825-1828 bor familjen i Nr 30 Wrängö och har familjen följande utseende.

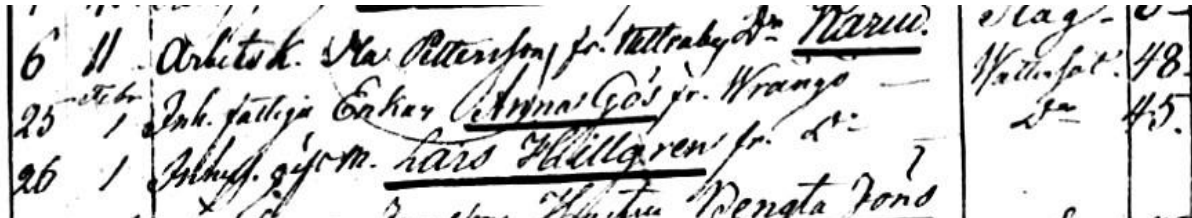
Källa : Nättrabys husförhör (1825-1828), Nr 30 Wrängö

Fakus <u>Lars Hillgren</u>	1784.	Raumo.	a a.
H <u>Anna Schm. d!</u>	1791.	Nättraby	C C.
Hj <u>Son Henric</u>	1812.	9. 24	högge. a. b.
eg. <u>Son Anders</u>	1813.	16	högge.
egen <u>dotter. Karin</u>	1816.	20	högge.

Lars står nu som Inhyses. Nu dyker också nya fakta om hans födelse upp. Han anges född i Raumo 1784. Raumo på finska västkusten ingick då i Wasa län. Tidigare uppgift på hans födelse var Tavastehus län. Hans tillnamn Albrect används endast kring giftet.

Lars dör 1829-01-29 endast 45 år gammal av "Wattusot" troligen beroende på svagt hjärta.

Källa : SVAR, Nättrabys Död- och begravningsböcker (1729-1830)

Övriga familjens öden behandlas inte här. Men en sammanfattning från min släktforskning visas nedan.

Anna Petersdotter Hillgren Född 1791 i Nättraby (K). Död 1880-10-30 i Nättraby Nr 35, Nättraby (K).	
Utom äktenskap	Okänd
Henrik Göös Född 1812-09-24 i Wrängö, Nättraby (K). Död 1867-11-26 i Östra Nättraby, Nättraby (K). ►	
Gift 1817-06-22 i Nättraby (K).	Lars* Albrat Hillgren/Kempe ▲ Född 1784-01-02 i Börstil (C). Död 1829-01-26 i Wrängö, Nättraby (K). Förstärkningskarl Båtsman
Christina Hillgren Född 1819-09-20 i Wrängö, Nättraby (K). Död 1819-10-03 i Wrängö, Nättraby (K).	
Kerstin Hillgren Född 1821-10-23. Död 1821-11-19 i Nättraby (K).	
Anders Hillgren Född 1823-01-16 i Wrängö, Nättraby (K). Död 1873-02-07 i Nättraby (K).	
Karin Hillgren Född 1826-10-20 i Wrängö, Nättraby (K). Död 1925-10-19 i Karlskrona Amiralitetsförsamling (K). ►	
Utom äktenskap	Johan Okänd
Kerstin Johansdotter Hillgren Född 1831-06-22 i Östra Nättraby, Nättraby (K). Död 1912-12-14 i Karlskrona Amiralitetsförsamling (K). ►	

Dottern Karin lever till 1925, blir 99 år så när som på en dag. Hon föder 1858 en dotter Emmelie Marie som blir min hustrus farmor.

Diskussion

Varifrån kommer Lars Hillgren och när är han född? Starkaste bevis för att han verkligen kommer från Finland är min svärfars tradition. Svärfar Carl Gunnar Lindqvist var född 1888 och hann bli 37 år innan hans mormor Karin dog. Men hon hade troligen fått villfarelsen från en bluffande make.

Jag har forskat efter Hillgren i Roslagen också. I Österlövsta församling finns en by och ett bruk Hillebola där många tycks ha tagit sig namnet Hillgren. Men jag har inte funnit någon Lars Hillgren som passar in.

Först 2019 finner jag i Börstil i Roslagen en Lars Hillgren som jag anser vara rätt person. 2023 hittar jag mer bekräftelser. Efter dom i Stockholm överger han hustru och en son i Uppland. Efter tiden på Arbetsinrättningen i Karlskrona försöker han byta identitet genom att ett tag ändra födelseår och ange sig född i Finland.

Att han skall ha varit en förrymd präst från Finland är uteslutet. Det finns få exempel på namnet Hillgren i Finland, ingen i Raumo men några i Vemo socken. Enligt Åbo Akademis studentmatrikel har ingen student hetat Hillgren.

Senaste revision 2023-03-13